

Selvmord blant FN/NATO-veteraner

Studien viser en moderat økt forekomst av selvmord blant norske FN/NATO-veteraner sammenlignet med andre norske menn. Mangel på sosial støtte, psykiske helseproblemer og ufrivillig hjemsendelse fra tjenesten kan ha betydning.

PUBLISERT 31. januar 2007

SIRI THORESEN

forsvarte 24. mars 2006 sin avhandling *Suicide in peacekeepers. A study of risk factors for suicide in Norwegian veterans of international military operations* for dr.psychol.-graden ved Universitetet i Oslo.

Norge har bidratt til FN/NATO-operasjoner i mer enn 50 år. De fleste FN/NATO-soldater har et positivt utbytte av tjenesten, men tidligere forskning viser at belastninger og stress i løpet av tjenesten kan medføre økt risiko for psykiske helseproblemer i tiden etterpå. Målet med denne studien var å kartlegge forekomsten av, og risikofaktorer for, selvmord blant norske FN/NATO-veteraner.

Studien inneholder en undersøkelse av dødsfall blant alle som hadde tjenestegjort i FN/NATO-styrkene i perioden 1978–1995. Undersøkelsen viste at det var en 40 % høyere risiko for selvmord sammenlignet med andre norske menn av samme alder i samme tidsperiode. For å kartlegge risikofaktorer for selvmord ble det gjennomført en intervjuundersøkelse av nære pårørende til veteraner som var døde av selvmord. To sammenligningsgrupper ble brukt: 1) intervjuer med nære pårørende til veteraner som var døde av ulykker, og 2) en spørreskjemaundersøkelse blant FN-veteraner. Alvorlige psykiske helseproblemer, det å bo alene og det nylig å ha opplevd brudd med partner var viktige risikofaktorer. Personer som ufrivillig var blitt hjemsendt fra FN/NATO-

tjenesten, syntes også å ha høyere selvmordsrisiko. Denne studien kunne derimot ikke vise noen direkte sammenheng mellom posttraumatiske reaksjoner og selvmord.

Også dødsulykkene ble undersøkt nærmere. Resultatene tyder på at mange alkoholrelaterte dødsulykker kan være knyttet til psykiske helseproblemer, selvdestruktivitet eller en redusert interesse for, eller evne til, å ivareta egen sikkerhet.

Avhandlingen gir forslag til selvmordsforebyggende tiltak for FN/NATO-veteraner.

Kontakt siri.thoresen@nkvts.unirand.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 44, nummer 2, 2007, side